

Først nu det prægtige lille Stykke om Forskellen. Jeg ser deraf, at De er ganske uberørt af al den Fordom, der findes i Verden, og endvidere, at De svæver i den skønne, men ak, saa uholdbare Illusion, at alle „vi Kvinder“ i den Retning ere af samme Tænkemaade.

Vi burde saa at være.

Staaende udenfor hele det kunstige Maskineri, der styrer Samfundene, burde Kvinderne se med uhildet Blik, Barnets Blik, paa „Kejserens nye Klæder“ og spørge med Barnemund, som vel ethvert Barn har spurgt: „Hvorfor maa man slaa ihjel i Krigen, naar man ellers straffes derfor?“

Men vi gøre ikke saa.

Læg blot Mærke til, hvilken Forskel det gør i Kvinders saavel som i Mænds moralske Dom over en Overtrædelse, om det er en Mand eller en Kvinde, der er Synderen! Et eneste-Eksempel er nok: det uægte Barns Fader, og dets Moder.

Det synes meget unaturligt, at Kvinden saaledes styrker og opretholder en „Forskel“, der i mange Tilfælde falder tungt paa hende selv; og dog er dette kun en naturlig Følge af vor fra Slægt til Slægt optugtede Afhængighed og Uselvstændighed. Naar vi, fra vi begynder at skønne, stadig høre det gentaget, at vi ere langt ringere og svagere begavede, fysisk som aandeligt, og at særlig Tænkningen er Mændenes Specialitet, hvad Under da, om vor Selvtillid tidlig faar sit Banesaar, saa vi tabe Modet til at se med egne Øjne, men laane Faderens, Broderens, Mandens, kort: Formynderens Briller til dette Brug og traske forknytte efter i hans banede Tankespor.

Men De, som ved Naturens Naadegave og mulig ogsaa Forholdenes Gunst har undgaaet saa trist en Skæbne, løft Faklen højt! og lys op over det ganske Land. Fænge vil den Fakkels Ild i mangt et ungt og forventningsfuldt Hjærte. Thi den vil gløde og lyse af al den hellige Ild, som brænder i Deres egen Sjæl, og som slog mig saa varmende i Møde fra hele Artikkelen. Kun staar den der endnu altfor ungdommelig gnistrende og bragende mod Himlen; thi vid, at De i Deres Fordringer til Menneskeheden svinger Dem højt op over det menneskelige og helt op i det guddommelige. At den største og dyreste Lykke er at bevare sin Sjæl ren, er vi enige om, og jeg vilde som De hellere være en udvist Sønderjyde end Kejseren i Tyskland. Men tør vi opstille som Fordring, at al anden Lykke skal foragtes? Maaske, hvis vi vare lutter enkelte, frie Væsener; men Forsørgelsespligten er en svær Klods om Benet paa en „Stakkel“, der skal til at svinge sig paa Idealismens Vinger højt op over Jordens raa Materialisme. — Kender De den pinende Angst, der griber Familieforsørgeren, naar han fra det sikre styrttes ud i det uvisse? — Har De følt